

حسن خط

صنف سوم

راستی موجب رضای خدا^(۱) است.
زموده فنا فانون سلام جنل بز آبر
مادر کار صر دانا بخدا
پادکار نهاده بیلر (۱)
آبادی وطن آرزوی ما است.

سال چاپ: ۱۳۹۷ هـ. ش.

افغانستان

زموږ خانه
د تولو مشترک
گ کور همه ما
است . دی .

سرود ملی

دا عزت د هر افغان دی	دا وطن افغانستان دی
هر بچی یې قهرمان دی	کور د سولې کور د تورې
د بلوڅو د ازبکو	دا وطن د ټولو کور دی
د ترکمنو د تاجکو	د پښتون او هزاره وو
پامیریان، نورستانیان	ورسره عرب، گوجردی
هم ايماق، هم پشه پان	براھوی دی، قزلباش دی
لكه لمر پرشنه آسمان	دا هېواد به تل ځلېږي
لكه زره وي جاویدان	په سينه کې د آسیا به
وايو الله اکبر وايو الله اکبر	نوم د حق مودی رهبر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حسن خط

صنف سوم

سال چاپ: ۱۳۹۷ هـ . ش

الف

مشخصات کتاب

مضمون: حسن خط

مؤلفان: گروه مؤلفان کتاب‌های درسی بخش هنر نصاب تعلیمی

ویراستاران: اعضای دیپارتمنت ویراستاری و ایدیت زبان دری

صنف: سوم

زبان متن: دری

انکشاف دهنده: ریاست عمومی انکشاف نصاب تعلیمی و تالیف کتب درسی

ناشر: ریاست ارتباط و آگاهی عامه وزارت معارف

سال چاپ: ۱۳۹۷ هجری شمسی

مکان چاپ: کابل

چاپ خانه: مطبوعه بهیر

ایمیل آدرس: curriculum@moe.gov.af

حق طبع، توزیع و فروش کتاب‌های درسی برای وزارت معارف جمهوری اسلامی
افغانستان محفوظ است. خرید و فروش آن در بازار ممنوع بوده و با متخلفان برخورد
قانونی صورت می‌گیرد.

پیام وزیر معارف

اقرأ باسم ربک

سپاس و حمد بیکران آفریدگار یکتایی را که بر ما هستی بخشدید و ما را از نعمت بزرگ خواندن و نوشتمن برخوردار ساخت، و درود بی پایان بر رسول خاتم - حضرت محمد مصطفی ﷺ که نخستین پیام الهی بر ایشان «خواندن» است.

چنانچه بر همه گان هویداست، سال ۱۳۹۷ خورشیدی، به نام سال معارف مسمی گردید. بدین ملحوظ نظام تعلیم و تربیت در کشور عزیز ما شاهد تحولات و تغییرات بنیادینی در عرصه های مختلف خواهد بود؛ معلم، متعلم، مکتب، اداره و شوراهای والدین، از عناصر شش گانه و اساسی نظام معارف افغانستان به شمار می روند که در توسعه و انکشاف آموزش و پرورش کشور نقش مهمی را ایفا می نمایند. در چنین برهه سرنوشت ساز، رهبری و خانواده بزرگ معارف افغانستان، متعهد به ایجاد تحول بنیادی در روند رشد و توسعه نظام معاصر تعلیم و تربیت کشور می باشد.

از همین رو، اصلاح و انکشاف نصاب تعلیمی از اولویت های مهم وزارت معارف پنداشته می شود. در همین راستا، توجه به کیفیت، محتوا و فرایند توزیع کتاب های درسی در مکاتب، مدارس و سایر نهادهای تعییمی دولتی و خصوصی در صدر برنامه های وزارت معارف قرار دارد. ما باور داریم، بدون داشتن کتاب درسی باکیفیت، به اهداف پایدار تعلیمی در کشور دست نخواهیم یافت.

برای دستیابی به اهداف ذکر شده و نیل به یک نظام آموزشی کارآمد، از آموزگاران و مدرسان دلسوز و مدیران فرهیخته به عنوان تربیت کننده گان نسل آینده، در سراسر کشور احترامانه تقاضا می گردد تا در روند آموزش این کتاب درسی و انتقال محتوای آن به فرزندان عزیز ما، از هر نوع تلاشی دریغ نورزیده و در تربیت و پرورش نسل فعال و آگاه با ارزش های دینی، ملی و تفکر انتقادی بکوشند. هر روز علاوه بر تجدید تعهد و حس مسؤولیت پذیری، با این نیت تدریس را آغاز کنند، که در آینده نزدیک شاگردان عزیز، شهروندان مؤثر، متمند و معماران افغانستان توسعه یافته و شکوفا خواهند شد.

همچنین از دانش آموزان خوب و دوست داشتنی به مثابه ارزشمندترین سرمایه های فردای کشور می خواهیم تا از فرصت ها غافل نبوده و در کمال ادب، احترام و البته کنجکاوی علمی از درس معلمان گرامی استفاده بهتر کنند و خوش چین دانش و علم استادان گرامی خود باشند.

در پایان، از تمام کارشناسان آموزشی، دانشمندان تعلیم و تربیت و همکاران فنی بخش نصاب تعلیمی کشور که در تهیه و تدوین این کتاب درسی مجدانه شبانه روز تلاش نمودند، ابراز قدردانی کرده و از بارگاه الهی برای آنها در این راه مقدس و انسان ساز موفقیت استدعا دارم.

با آرزوی دستیابی به یک نظام معارف معیاری و توسعه یافته، و نیل به یک افغانستان آباد و مترقی دارای شهروندان آزاد، آگاه و مرفه.

دکتور محمد میرویس بلخی

وزیر معارف

قۇرغۇش

عنوان	صفحة
درس اول.....	۱
درس دوم	۲
درس سوم.....	۳
درس چهارم.....	۴
درس پنجم.....	۵
درس ششم.....	۶
درس هفتم.....	۷
درس هشتم.....	۸
درس نهم.....	۹
درس دهم.....	۱۰
درس یازدهم.....	۱۱
درس دوازدهم.....	۱۲
درس سیزدهم.....	۱۳
درس چهاردهم.....	۱۴
درس پانزدهم.....	۱۵
درس شانزدهم.....	۱۶
درس هفدهم.....	۱۷
درس هزدهم.....	۱۸
درس نزدهم.....	۱۹
درس بیستم.....	۲۰
درس بیست و یکم.....	۲۱
درس بیست و دوم.....	۲۲
درس بیست و سوم.....	۲۳
درس بیست و چهارم.....	۲۴
درس بیست و پنجم.....	۲۵
درس بیست و ششم.....	۲۶
درس بیست و هفتم.....	۲۷
درس بیست و هشتم.....	۲۸
درس بیست و نهم.....	۲۹
درس سی ام.....	۳۰
درس سی و یکم.....	۳۱
درس سی و دوم.....	۳۲
درس سی و سوم.....	۳۳
درس سی و چهارم.....	۳۴
درس سی و پنجم.....	۳۵
درس سی و ششم.....	۳۶
درس سی و هفتم.....	۳۷
درس سی و هشتم.....	۳۸
درس سی و نهم.....	۳۹
درس چهلم	۴۰
بخش دوم: رهنمای تدریس برای این کتاب.....	۴۱-۴۴

این کتاب حاوی دو بخش است، بخش اول آن کتاب درسی برای شاگردان و بخش دوم آن نمونه رهنمای تدریس چند درس برای معلمان محترم است. امید که شاگردان و معلمان محترم از این کتاب استفاده درست کرده بتوانند.

آب

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمه «آب»

- شما تا به حال کلمه «آب» را خطاطی نموده اید؟

آب

سرمشق بالا را با دقت مشاهده نموده؛ سپس آنرا با قلم نی در کتابچه های تان مشق کنید.

سرمشق بالا را با قلم نی در کتابچه های تان مشق و تمرین نمایید.

ابر

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمه «ابر»

- گاهی با قلم نی کلمه «ابر» را خطاطی نموده اید؟

ابر

سرمشق بالا را با دقت مشاهده نموده؛ سپس آن را با قلم نی در کتابچه‌های تان
چندین مرتبه مشق کنید.

کلمه «ابر» را با پنسل یا قلم نی در کتابچه‌های تان مشق و تمرین کنید.

بهار

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمه «بهار»

- آیا می توانید بگویید در کلمه «بهار» چند «الف» به کار رفته است؟

بهار

به سرمشق بالا توجه نموده؛ آنرا در کتابچه های تان چندین مرتبه با قلم نی مشق کنید.

کلمه «بهار» را با قلم نی در کتابچه های تان چندین بار مشق و تمرین نمایید.

جواری

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمه «جواری»

آیا گفته می‌توانید در کلمه «جواری» کاسهٔ حرف «ی» در کدام قسمت خط
کرسی قرار گرفته است؟

جواری

سرمشق بالا را بادقت ببینید؛ سپس آن را با قلم نی در کتابچه‌های تان با
در نظرداشت زیبایی آن، چندبار مشق و تمرین نمایید.

سرمشق بالا را با قلم نی، یا پنسل در کتابچه‌های تان، چند بار مشق و تمرین
نمایید.

درخت

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمه «درخت»

– به نظر شما در کلمه «درخت» نقطه‌های حرف «ت» در کدام قسمت خط کرسی قرار دارند؟

درخت

به سرمشق بالا توجه نموده، آنرا با قلم نی در کتابچه‌های تان چند مرتبه مشق و تمرین نمایید.

کلمه «درخت» را با قلم نی یا پنسل در کتابچه‌های تان، چند بار مشق و تمرین نمایید.

راه

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمه «راه»

- آیا گفته می توانید که حرف «ر» در کدام قسمت خط کرسی قرار دارد؟

راه

به سرمشق بالا توجه نموده، آنرا با قلم نی در کتابچه های تان چند مرتبه مشق و تمرین نمایید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل در کتابچه های تان تمرین نمایید.

سبزه

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمه «سبزه»

- آیا شما کلمه‌هایی را خطاطی نموده اید که در شروع آن حرف «س» باشد؟

سبزه سبزه

به سرمشق بالا دقت نموده، آن را با قلم نی در کتابچه‌های تان با درنظرداشت زیبایی آن، چند مرتبه مشق و تمرین نمایید.

کلمه «سبزه» را با قلم نی یا پنسل در کتابچه‌های تان مشق و تمرین نمایید.

صابون

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمه «صابون»

- در کلمه «صابون» حرف «ص» در کدام قسمت خط کرسی قرار دارد؟

صابون

به سرمشق بالا توجه نموده، آنرا با قلم نی در کتابچه‌های تان چند مرتبه مشق و تمرین نمایید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل در کتابچه‌های تان تمرین نمایید.

طبیب

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمه «طبیب»

- آیا گفته می‌توانید در کلمه زیر حرف «ط» در کدام قسمت خط کرسی قرار دارد؟

طبیب طبیب

به سرمشق بالا دقต نموده؛ آن را چند مرتبه در کتابچه‌های تان مشق نمایید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل در کتابچه‌های تان تمرین نمایید.

عالیم

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمه «عالیم»

- به نظر شما حرف‌های «ع-ا-ل-م» در کدام قسمت خط کرسی قرار گرفته‌اند؟

عالیم

سرمشق بالا را دقیق ببینید و آن را به صورت درست روی خط کرسی با قلم نی در کتابچه‌های تان، چند مرتبه مشق نمایید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل در کتابچه‌های تان مشق و تمرین نمایید.

فاطمه

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمه «فاطمه»

- به نظر شما در کلمه زیر کدام حرف‌ها بالای خط کرسی قرار دارند؟

فاطمه فاطمه

به سرمشق بالا توجه نموده، آنرا با درنظرداشت خطکرسی، با قلم نی در کتابچه‌های تان چندین مرتبه به صورت دقیق و زیبا، مشق و تمرین نمایید.

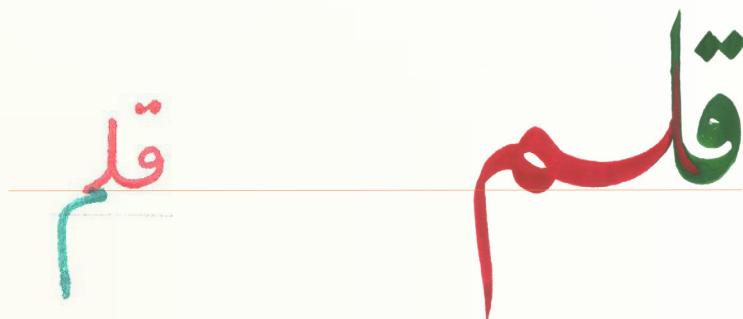
سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل در کتابچه‌های تان مشق و تمرین نمایید.

قلم

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمه «قلم»

- آیا شما حرف «ق» را با کدام حرف دیگر به صورت ترکیبی نوشته اید؟

سرمشق بالا را با دقت ببینید و آن را چند مرتبه با قلم نی مشق و تمرین نمایید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل در کتابچه‌های تان چند مرتبه مشق و تمرین نمایید.

کار

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمه «کار»

- به نظر شما حرف‌های «ک، ر» در کدام قسمت خط کرسی قرار دارند؟

کار

با توجه به طرز خطاطی کلمه «کار» آن را چند مرتبه با قلم نی مشق و تمرین نمایید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل در کتابچه‌های تان با خط زیبا مشق و تمرین نمایید.

لیمو

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمه «لیمو»

- به نظر شما در کلمه «لیمو» حرف «و» در کدام قسمت خط کرسی قرار دارد؟

لیمو

به سرمشق بالا توجه نموده؛ آنرا با درنظرداشت خطکرسی، چندبار در کتابچه‌های تان با قلم نی، مشق و تمرین نمایید.

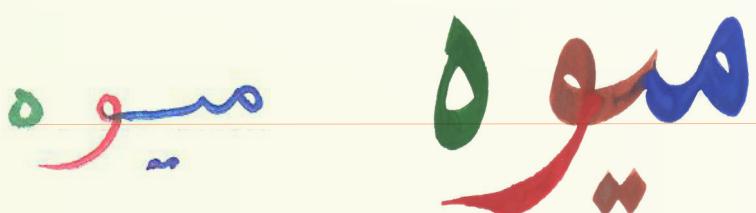
سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل در کتابچه‌های تان مشق و تمرین نمایید.

میوه

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمه «میوه»

- به نظر شما، کدام حرف‌های کلمه «میوه» در قسمت بالای خط کرسی قرار دارند؟

با درنظرداشت خط کرسی سرمشق بالا را با قلم نی در کتابچه‌های تان، چندین بار مشق نمایید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل در کتابچه‌های تان مشق و تمرین نمایید.

نارنج

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمه «نارنج»

- به نظر شما، در کلمه «نارنج» حرف «ج» در کدام قسمت خط کرسی قرار دارد؟

نارنج

مطابق سرمشق فوق، کلمه «نارنج» را چند مرتبه مشق و تمرین نمایید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل در کتابچه‌های تان مشق و تمرین کنید.

وطن

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمه «وطن»

- به نظر شما در کلمه «وطن» حرف «ن» در کدام قسمت خط کرسی قرار دارد؟

وطن

بادرنظرداشت سرمشق فوق، کلمه «وطن» را چند مرتبه در کتابچه‌های تان، مشق و تمرین نمایید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل در کتابچه‌های تان مشق و تمرین نمایید.

هدایت

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمه «هدایت»

- آیا شما کلمه‌ی را خطاطی نموده اید که حرف اول آن «ه» باشد؟

هدایت هدایت

کلمه «هدایت» را با درنظرداشت خط کرسی در کتابچه‌های تان با قلم نی مشق و تمرین نمایید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل در کتابچه‌های تان مشق کنید.

ل الله

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمه «الله»

پرسش

- آیا شما کلمه‌ی را خطاطی نموده اید که حرف اول آن «ل» باشد؟

ل الله ل الله

فعالیت

کلمه «الله» را با درنظرداشت خط کرسی در کتابچه‌های تان با قلم نی، چند مرتبه مشق و تمرین نماییید.

کارخانه‌گی

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل در کتابچه تان مشق و تمرین کنید.

یخ

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمه «یخ»

- به نظر شما، در کلمه «یخ» حرف «خ» در کدام قسمت خط کرسی قرار دارد؟

یخ

یخ

به سرمشق بالا توجه نموده، مطابق آن کلمه «یخ» را در کتابچه‌های تان چندین بار، با قلم نی مشق نمایید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل در کتابچه‌های تان مشق و تمرین کنید.

آبادی

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمه «آبادی»

- به نظر شما، سرمشق زیر، از چند کلمه تشکیل شده است؟

آبادی وطن آرزوی ما است.

آبادی وطن آرزوی ما است .

سرمشق بالا را با دقت مشاهده کنید؛ سپس آن را با قلم نی روی خط کرسی در کتابچه‌های تان مشق نمایید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل در کتابچه‌های تان مشق و تمرین نمایید.

ادب

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی جمله، روی خط کرسی

- در جمله زیر نقطه‌های کدام حرف‌ها زیر خط کرسی قرار دارند؟

ادب سرمایه انسان است.

ادب سرمایه انسان است.

به سرمشق بالا توجه نموده، آن را در کتابچه‌های تان با قلم نی، روی خط کرسی خطاطی کنید.

جمله بالا با قلم نی یا پنسل در کتابچه‌های تان مشق و تمرین نمایید.

باران

هدف: آشنایی شاگردان با طرز نوشتن و مشق جمله زیر

- به نظر شما در جمله زیر چند کلمه بالای خط کرسی قرار گرفته است؟

باران رحمت خداوند ﷺ است.

باران رحمت خداوند ﷺ است.

به سرمشق بالا توجه نموده، آن را در کتابچه‌های تان با قلم نی، روی خط کرسی خطاطی کنید.

جمله بالا را با قلم نی یا پنسل در کتابچه‌های تان مشق و تمرین نمایید.

جنگل

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی جمله زیر، روی خط کرسی

- در جمله زیر، نقطه‌های کدام حرف‌ها بالای خط کرسی قرار دارند؟

جنگل ثروت ملی است.

جنگل ثروت ملی است.

سرمشق بالا را با دقت مشاهده نموده؛ آن را با قلم نی، روی خط کرسی در کتابچه‌های تان خطاطی کنید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل در کتابچه‌های تان مشق و تمرین نمایید.

دانا

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی جمله زیر، روی خط کرسی

- در جمله زیر حرف‌های «د، ر» در کدام قسمت خط کرسی قرار دارند؟

توانابود هر که دانا بود.

توانابود هر که دانا بود.

سرمشق بالا را با دقیق مشاهده نموده؛ آن را با قلم نی، روی خط کرسی در کتابچه‌های تان مشق نمایید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل در کتابچه‌های تان مشق و تمرین نمایید.

راستی

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی جمله زیر، روی خط کرسی

- در کلمه «راستی» کاسه حرف «ی» در کدام قسمت خط کرسی قرار دارد؟

راستی موجب رضای خدا است.

راستی موجب رضای خدا است.

جمله بالا را در نظر گرفته، آن را با قلم نی، روی خط کرسی در کتابچه‌های تان مشق کنید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل در کتابچه‌های تان خطاطی نمایید.

سلام

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی جمله زیر، روی خط کرسی

- حرف «س» در کدام قسمت کرسی قرار دارد؟ -

سلام پیام صلح و محبت است.

سلام پیام صلح و محبت است.

سرمشق بالا را با دقت مشاهده نموده؛ سپس آن را با قلم نی، روی خط کرسی در کتابچه‌های تان مشق نمایید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل در کتابچه‌های تان مشق و تمرین کنید.

صحت

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی جمله زیر، روی خط کرسی

- به نظر شما در جمله زیر، چند حرف در پایین خط کرسی قرار گرفته است؟

صحت بهترین نعمت است.

صحت بهترین نعمت است.

سرمشق بالا را با قلم نی، روی خط کرسی در کتابچه‌های تان خطاطی کنید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل در کتابچه‌های تان مشق و تمرین نمایید.

طاووس

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی جملهٔ زیر، روی خط کرسی

– به نظر شما، حرف «و» و حرف «ز» در کدام قسمت خط کرسی قرار دارند؟

طاووس پرندۀ زیبا است.

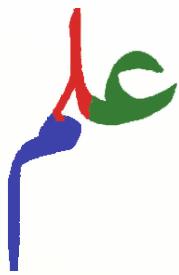
طاووس پرندۀ زیبا است.

سرمشق بالا را با دقت ببینید و آن را چند مرتبه در کتابچه‌های تان مشق و تمرین کنید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل در کتابچه‌های تان مشق و تمرین نمایید.

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی جمله زیر، روی خط کرسی

– به نظر شما، نقطه‌های کدام حروف‌ها بالا و از کدام حروف‌ها در زیر خط کرسی قرار دارند؟

طلب علم فرض است.

طلب علم فرض است.

سرمشق بالا را با دقیق بینید و آنرا با قلم نی در کتابچه‌های تان مشق و تمرین کنید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل در کتابچه‌های تان مشق و تمرین نمایید.

فضیلت

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی جمله زیر، روی خط کرسي

– آیا می دانید حرف «ف» ، «ض» در کدام قسمت خط کرسي قرار دارند؟

کار فضیلت است.

کار فضیلت است.

سرمشق بالا را با دقت ببینید؛ سپس آن را در کتابچه های تان چند مرتبه مشق و تمرین کنید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل در کتابچه های تان مشق و تمرین نمایید.

قانون

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی جمله زیر، روی خط کرسی

- در جمله زیر کدام حرف‌ها در پایین خط کرسی قرار دارند؟

پابندی به قانون وظیفه ماست.

پابندی به قانون وظیفه ماست.

جمله بالا را با دقت ببینید؛ سپس آن را با قلم نی در کتابچه‌های تان چند مرتبه خطاطی کنید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل در کتابچه‌های تان مشق و تمرین نمایید.

کتاب

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی جمله زیر، روی خط کرسی

- آیا گفته می‌توانید، کدام حرف‌ها در جمله زیر بالای خط کرسی قرار دارند؟

هم نشینی به از کتاب مخواه .

هم نشینی به از کتاب مخواه .

جمله بالا را با دقت ببینید؛ سپس آن را با قلم نی در کتابچه‌های تان چند مرتبه مشق و تمرین نمایید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل در کتابچه‌های تان مشق و تمرین کنید.

لَهُ

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی جمله زیر، روی خط کرسی

- آیا گفته می‌توانید، در جمله زیر چند نقطه به کار رفته است؟

من لَلَهُ آزَادَمْ .

من لَلَهُ آزَادَمْ .

سرمشق بالا را دقیق ببینید و آن را با قلم نی در کتابچه‌های تان مشق و تمرین نمایید.

سرمشق بالا را به صورت درست با قلم نی یا پنسل در کتابچه‌های تان مشق و تمرین کنید.

مادر

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی جمله زیر، روی خط کرسی

- آیا گفته می توانید، کلمه «مادران» در کدام قسمت خط کرسی قرار دارد؟

بیشتر زیر پایی مادران است.

بیشتر زیر پایی مادران است.

سرمشق بالا را با دقت ببینید و آن را با قلم نی در کتابچه های تان بنویسید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل در کتابچه های تان مشق و تمرین نمایید.

نماز

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی جمله زیر، روی خط کرسی

- در جمله زیر حرف «ن»، «الف» در کدام قسمت خط کرسی قرار دارد؟

نماز ستون دین است.

نماز ستون دین است.

سرمشق بالا را با درنظرداشت خط کرسی مشق نمایید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل در کتابچه‌های تان مشق و تمرین نمایید.

وحدت

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی جمله زیر، روی خط کرسی

- آیا می دانید، حرف «و، ت، م» در کدام قسمت های خط کرسی قرار دارند؟

وحدت ما قوت ماست.

وحدت ما قوت ماست.

سرمشق بالا را با دقیق بینید آن را با قلم نی در کتابچه های تان مشق و تمرین کنید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل در کتابچه های تان مشق و تمرین نمایید.

هوا

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی جمله زیر، روی خط کرسی

- آیا گفته می توانید، در جمله زیر کدام حرف‌ها در بالای خط کرسی قرار دارند؟

هوای آلووده به صحت ضرر دارد.

هوای آلووده به صحت ضرر دارد.

سرمشق بالا را با دقیق بینید و آن را با قلم نی در کتابچه‌های تان مشق و تمرین نمایید.

سرمشق بالا را با قلم نی در کتابچه‌های تان مشق و تمرین نمایید.

لاجورد

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی جمله زیر، روی خط کرسی

- آیا گفته می‌توانید، در جمله زیر حرف‌های کلمه «لاجورد» در کدام قسمت خط کرسی قرار دارند؟

سنگ لاجورد بدخشان مشهور است.

سنگ لاجورد بدخشان مشهور است.

سرمشق بالا را با دقت ببینید و آنرا با قلم نی در کتابچه‌های تان مشق و تمرین کنید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل در کتابچه‌های تان مشق و تمرین نمایید.

یادگار

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی جمله زیر، روی خط کرسی

- به نظر شما در جمله زیر، نوشتن کدام کلمه روی خط کرسی آسان است؟

منارجام **یادگار** نیاکان **ما** است.

منارجام **یادگار** نیاکان **ما** است.

سرمشق بالا را با دقت ببینید و آن را با قلم نی در کتابچه‌های تان مشق نمایید.

سرمشق بالا را با قلم نی یا پنسل در کتابچه‌های تان مشق و تمرین نمایید.

بخش دوم

رهنمای تدریس حسن خط

درس اول

صفحه(۱)

زمان تدریس: (دو ساعت درسی)

ساعت اول درسی

عنوان درس	آب	اهداف کلی
اهداف آموزشی	آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمه «آب»	از شاگردان انتظار می‌رود که در پایان این درس به اهداف زیر دست یابند:
- دانشی	- طریقه خطاطی کلمه «آب» را بدانند.	- کلمه «آب» را روی خط کرسی درست خطاطی کرده بتوانند.
- مهارتی	- به خطاطی کلمه‌ها توسط قلم نی علاقه‌مند شوند.	- ذهنیتی
روش‌های تدریس	مشق و تمرین، انفرادی، سؤال و جواب، کار عملی، مشق و تمرین	کتاب، کتابچه، قلم پنسل، پنسل پاک، قلم نی تباشير، دوات، خط‌کش، قطزون (قطع زن)
وسایل تدریس	عملی، مشاهده‌یی و سؤال و جواب	شیوه ارزیابی
فعالیت‌های مقدماتی	سلام، احول‌پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری، تبریکی سال جدید تعلیمی، صحبت در مورد مضمون حسن خط صنف دوم	۵ دقیقه
پرسش‌های انگیزه‌یی	- گاهی کلمه «آب» را توسط قلم نی مشق نموده اید؟	۵ دقیقه

مدت زمان	فعالیت‌های معلم
۳۵ دقیقه	<p>- خط کرسی را روی تخته رسم کنید.</p> <p>- کلمه «آب» را روی خط کرسی ترسیم کنید.</p> <ul style="list-style-type: none"> □ ابتدا حرف «الف» را طوری بنویسید که قاعده آن روی خط کرسی قرار گیرد. □ «مد» را با درنظر داشت فاصله آن بالای حرف «الف» بنویسید. □ حرف «ب» را مطابق سرمشق کتاب درسی، روی خط کرسی خطاطی کنید. □ فعالیت درس را طبق هدایت کتاب درسی بالای شاگردان به صورت انفرادی تطبیق کنید. □ در جریان فعالیت، شاگردان را نظارت نموده و در صورت ضرورت آنها را رهنما می‌کنید.
	<p>شیوه ارزیابی: برای حصول اطمینان از این‌که آیا شاگردان خطاطی کلمه «آب» را به صورت درست فراگرفته‌اند. یا خیر، در جریان خطاطی از طریق مشاهده، مشق آن‌ها را ارزیابی کنید.</p>
	<p>کارخانه‌گی: شاگردان سرمشق کلمه «آب» را روی خط کرسی در کتابچه‌های شان توسط قلم نی، مشق و تمرین نمایند.</p>
معلومات بیشتر برای معلم	
	<p>معنای لغوی خط، با قلم نوشتن است و از نگاه هنری و نظر اهل قلم، خط عبارت است از: نوشتن صورت‌ها و شکل‌های حرف‌ها به شکل انفرادی و چگونه‌گی آن‌ها در تشکیل جمله‌ها و سطرها که معناهای در نظر گرفته شده در آن، تبارز دهنده نیات درونی انسان است. حال ببینیم که فن خطاطی «زیبانویسی» چیست؟ فن خطاطی و زیبانویسی از نظر بعضی‌ها علم است و از نگاه عده دیگر هنر قابل آموختن و یاد دادن است.</p>

رهنمای تدریس حسن خط

درس دوم

صفحه (۲)

زمان تدریس: (دو ساعت درسی)

عنوان درس	ابر
اهداف کلی	شاگردان یک جمله را روی خط کرسی خطاطی کرده بتوانند.
اهداف آموزشی	از شاگردان انتظار می‌رود که در پایان این درس به اهداف زیر دست یابند: - طریقه خطاطی کلمه «ابر» را روی خط کرسی بدانند. - کلمه «ابر» را به صورت درست خطاطی کرده بتوانند. - به خطاطی جمله‌ها توسط قلم نی علاقه‌مند شوند.
روش‌های تدریس	مشق و تمرین، انفرادی، سؤال و جواب، کار عملی، مشق و تمرین
وسایل تدریس	کتاب، کتابچه، قلم پنسل، پنسل‌پاک، قلم نی تباشیر، دوات، خط‌کش، قطزرن (قطع زن)
شیوه ارزیابی	عملی، مشاهده‌بی و سؤال و جواب
فعالیت‌های مقدماتی	سلام، احوال‌پرسی، تنظیم صنف، گفتگو حاضری، صحبت در مورد درس‌گذشته و ارتباط آن با درس جدید.
پرسش‌های انگیزه‌بی	- آیا کلمه «ابر» را روی خط کرسی خطاطی نموده اید؟

مدت زمان	فعالیت‌های معلم
۳۵ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> - خط کرسی را روی تخته رسم کنید. - کلمه «ابر» را روی خط کرسی بنویسید. □ ابتدا حرف «الف» را طوری بنویسید که قاعده آن روی خط کرسی قرار گیرد. □ «مد» را با درنظرداشت فاصله آن بالای حرف «الف» بنویسید. □ حرف «ب» را مطابق سرمشق کتاب درسی، روی خط کرسی خطاطی کنید. □ فعالیت درس را طبق هدایت کتاب درسی بالای شاگردان به صورت انفرادی تطبیق کنید. □ در جریان فعالیت، شاگردان را نظارت نموده و در صورت ضرورت آنها را رهنمایی کنید.
	<p>شیوه ارزیابی: برای حصول اطمینان از این که آیا شاگردان خطاطی کلمه «ابر» را به صورت درست فراگرفته اند یا خیر، در جریان خطاطی از طریق مشاهده، مشق آنها را ارزیابی کنید.</p> <p>کارخانه‌گی: شاگردان سرمشق جمله «ابر» را روی خط کرسی در کتابچه‌های شان توسط قلم نی مشق و تمرین نمایند.</p>
	<p align="center">معلومات بیشتر برای معلم</p> <p>می‌توان تحت یک قاعده عمومی و کلی بررسی کرد که همه خطوط عربی اسلامی را تحت چهار قاعده که هر قاعده شامل چند جز است، تحت مطالعه قرار داد:</p> <p align="right">-اصول شامل یازده جز است</p> <p align="right">۱- قوت ۲- ضعف ۳- سطح ۴- دور ۵- صعود مجازی ۶- نزول مجازی ۷- صعود حقیقی ۸- نزول حقیقی ۹- رعایت سواد و بیاض حلقه گرهها ۱۰- ارسال ۱۱- دسته‌بندی الفبا -نسبت شامل چهار جز است:</p> <p align="right">۱- یکسان‌نویسی در مفردات همجنس ۲- مرکبات مشابه ۳- اعتدال تناسب اندام مفردات و مرکبات ۴- اندازه‌گیری با موازین معینه.</p>

استادان محترم: از نوشتن تکرار پلان راهنمای تدریس به طور جداگانه برای هر درس در این کتاب خود داری شده است، شما می‌توانید از نمونه پلان راهنمای تدریس فوق در تمام درس‌های این کتاب استفاده کنید.